

PLIN021 SÉMANTICKÁ ANALÝZA V PRAXI

ZUZANA NEVĚŘILOVÁ

2020/21

UŽ JSME ŘÍKALI, ŽE

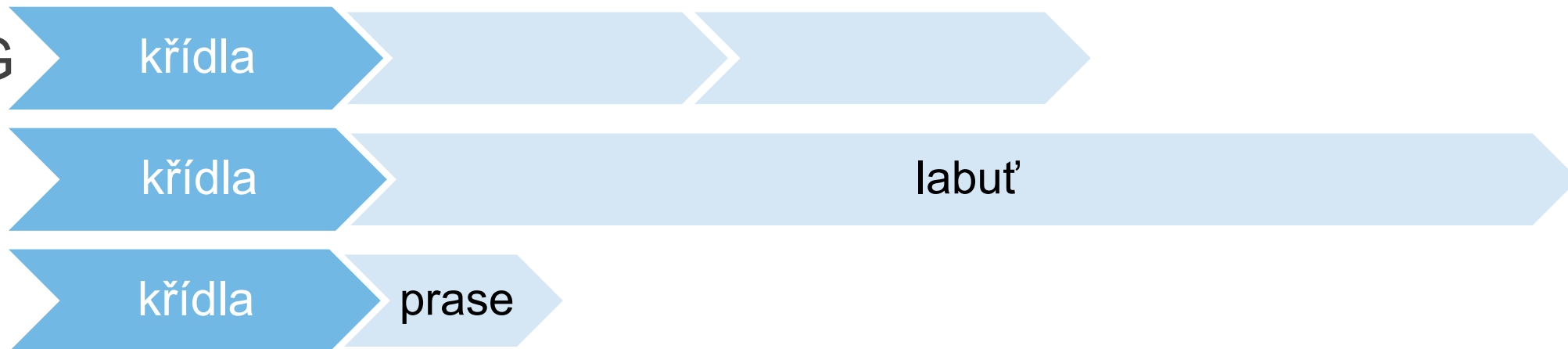
Předpokládaná organizace slovníku, paměti, uložení významů v mozku je síť.

Jak to víme?

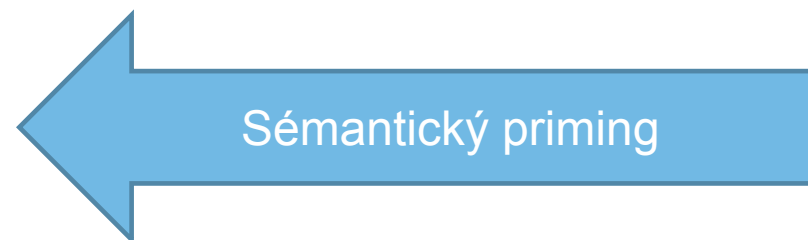
UŽ JSME ŘÍKALI DOST VĚCÍ, ALE NEPTALI JSME SE...

- **Proč mají slova, věty i situace víc významů?** Je to pro nás způsob, jak mít otevřených více strategií v komunikaci.
- **Proč existují kolokace?** Je pro nás výhodné zapamatovat si slova v kombinacích.
- **Jak postupují při desambiguaci slov?** Vybaví se jim s nějakou intenzitou všechny významy, které znají.

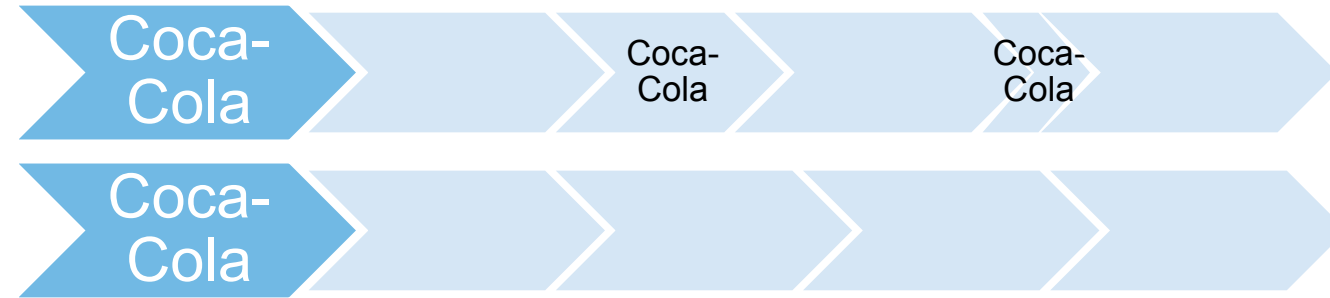
PRIMING

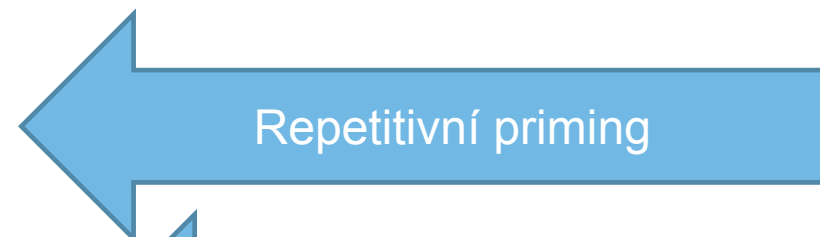
- Slovní asociace: podnět (prime) → cíl (target)
- Rychlost asociací: urychlení/zpomalení asociace

PRIMING

- Slovní asociace: podnět (prime) → cíl (target)
- Rychlost asociací: urychlení asociace při opakování podnětu
- Asociace slova včetně minulých kontextů

LEXIKÁLNÍ PRIMING (LEXICAL PRIMING)

Kdykoliv se setkáme se slovem, podvědomě si vybavíme:

- slova, se kterými se slovo objevuje často (kolokace)
- významy, se kterými je asociováno (sémantická asociace)
- pragmatickou informaci, se kterou je asociováno (pragmatická asociace)
- syntaktické vzorce, ve kterých se slovo objevuje (vazby, colligations)
- informace o textové kohezi (textová asociace)

Pokud dokážeme slovo užít ve správném kontextu, ve správné syntaktické struktuře, ve správném stylu ..., můžeme říct, že slovo známe.

Priming je dovedností uživatele jazyka, ne vlastností slova.

pravda a láska zvítězít Komsomolskaja

LEXIKÁLNÍ PRIMING (LEXICAL PRIMING)

Na jednom malém ostrově

Na jednom malém ostrově byl souzen jistý člověk. Soudu bylo známo, že obviněný se narodil na sousedním ostrově pactiveců a padouchů (pactiveci vždy mluví pravdu , padouši vždy lžou).

LITERATURA

- Hoey, M. (2012). Lexical Priming. In The Encyclopedia of Applied Linguistics, C.A. Chapelle (Ed.). <https://doi.org/10.1002/9781405198431.wbeal0694>
- Michael Hoey, Matthew Brook O'Donnell, Lexicography, Grammar, and Textual Position, *International Journal of Lexicography*, Volume 21, Issue 3, September 2008, Pages 293–309, <https://doi.org/10.1093/ijl/ecn025>